

СУЧАСНИЙ ТАНЕЦЬ В СИСТЕМІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

У статті описано історію вивчення питань мистецької освіти, проаналізовано поняття сучасного танцю як ефективного засобу гармонійного всебічного розвитку дітей та молоді, що дозволяє одночасно вирішувати завдання фізичного, морально-духовного та соціального виховання особистості в освітньому процесі. Визначено поняття «сучасний танець», розглянуто основні характеристики та особливості розвитку сучасного танцю, висвітлено характерні техніки основних напрямів сучасного танцю.

***Ключові слова:** сучасний танець, професійна мистецька освіта, хореографічна освіта, фахова підготовка.*

Постановка проблеми. У системі мистецької освіти хореографічна освіта посідає важливе місце. Хореографічна освіта стрімко розвивається, адже з'являються нові напрямки сучасної хореографії, які з часом викладають у різних навчальних закладах. Наприклад, такі напрямки сучасної хореографії як модерн-джаз танець, джаз-танець, танець-модерн та contemporary dance стали базовими для навчання майбутніх хореографів, балетмейстерів та артистів балету.

Представники будь-яких напрямків хореографії (бальної, народної та інших) також знайомляться з основами сучасного танцю. Адже сучасний танець є здобутком сучасності, він є актуальним на сьогодні. Сучасний танець займає важливу роль у системі хореографічної освіти.

Аналіз основних джерел та публікацій. Вивченням особливостей професійної мистецької педагогічної освіти займалися зарубіжні та вітчизняні науковці, серед яких варто виділити В. Беха, І. Зязюна, С. Лісову та Н. Ничкало.

Проблеми вищої хореографічної освіти стали предметом наукового пошуку українських дослідників (О. Бойко, О. Бурля, Т. Благова,

А. Ветринська, О. Касьянова, С. Куценко, Л. Пушкар, Т. Прокопович, Т. Повалій та ін.).

Танець розглядають в педагогіці та в наукових дослідженнях з хореографії: О. Бурля, Н. Мордовіна, І. Сердюк, А. Тараканова, Л. Черепуха та інші.

Мета статті – висвітлити розвиток сучасного танцю у мистецькій освіті.

Виклад основного матеріалу. Сучасний танець дає можливість для майбутніх артистів балету розкрити себе, відчутти внутрішній свій стан через танець, допомагає збагатитися танцювальною лексикою та проявити себе через імпровізацію. Для майбутніх балетмейстерів сучасний танець також дає багато можливостей і нестандартних рішень в постановках, розвиває мислення та фантазію [5].

Мистецька освіта є важливою для особистісного розвитку кожної людини. Адже саме мистецтво здатне розкрити прекрасне в кожній людині, воно пробуджує приємні відчуття та емоції. Навчаючись прекрасному, людина стає культурно-розвиненою, емоційно-стійкою та збагаченою духовно. Отже, будь-яка освіта є важливою і виконує свою певну роль, але мистецька освіта є важливою для розвитку саме особистості і її сприйняття світу [3].

Сучасний танець має безліч танцювальних прийомів, які впливають на формування особистості, адже сучасний танець спрямований не на зовнішнє, а на внутрішнє. Він про відчуття, емоції, про внутрішній стан кожного танцівника. Танцівник знаходиться в пошуку, в танці він знаходить себе і своє внутрішнє «Я» [1].

Сучасний танець допомагає зрозуміти механіку руху, відчутти, як працює кожна частина тіла під час руху, концентрувати свою увагу на чомусь конкретному. Після опанування різних технік сучасного танцю людина стає більш уважною, спокійною, розважливою. Важливим є походження руху, а не сам рух. Цінним є не кількість рухів, а якість виконання. Мається на увазі, що краще виконати один рух з усвідомленням того, для чого ти його робиш, а не виконати сотню бездумних рухів. Сучасний танець виховує внутрішню людину. Педагоги цього напрямку працюють над тим, щоб танцівники були

«думаючі», тобто старалися розуміти те, що вони виконують чи хочуть показати в тій чи іншій постановці [2].

Сучасне танцювальне мистецтво тісно пов'язане з театральним. Зараз в Україні балетмейстери-постановники стараються показати справжнє дійство, яке б зачепило глядача, а не просто танцювальні номери з різноманітними трюками. Більшість танцювальних вистав розкривають проблеми сучасності. Танцівники повинні мати також акторські здібності, адже глядач має співпереживати герою, тому останній має переконливо зіграти свою роль, не тільки гарно і технічно танцювати, а і правдиво зіграти ті чи інші переживання [4].

Наприклад, постановки Раду Поклітару (найвідомішого балетмейстера сучасності, який працює в Україні), є театралізованими і завжди мають ідею та зміст. Глядачам цікаво спостерігати за перебігом подій, адже вони часто змінюються і часто присутнє нестандартне вирішення проблеми. Також його постановки справляють враження ще тим, що хореографія, яку він використовує є модерном і дуже часто рухи є досить дивними і нестандартними. Вони не є естетичними, інколи навіть не гарними, але ці рухи не стандартні, тому і цікаві. Щодо театральності постановок, можна сказати, що танцівники є справжніми акторами і дуже часто використовують перебільшення в своїх емоціях (звичайно за задумкою постановника). Раду Поклітару вважають генієм сучасності, тому на його вистави приходять багато людей, не тільки мистецьких, але й інших професій, тому можна вважати, що його постановки також виховують суспільство і воно уже готове до сприймання такого роду вистав. Якщо раніше подібні спектаклі викликали не розуміння, то зараз вони є популярними і дуже цікавими для глядача. Раніше постановки були простими і зрозумілими, щоб зрозуміти ідею не потрібно було думати, всі ідеї були розкриті постановниками, а зараз глядач повинен думати і сам здогадуватися що саме творець хотів показати. Інколи постановки мають два, а то і більше шляхів для розуміння і глядач сам обирає в що вірити і який фінал цього дійства. Тому подібні вистави приносять не тільки естетичне задоволення, а й виховують і змушують людину мислити [6].

Висновки. Отже, мистецька освіта тісно пов'язана із самоосвітою і прагненням до всебічного розвитку. Можна не навчатися на мистецьких факультетах, але розвиватися мистецько. Мистецтво посідає важливе місце у розвитку особистості, тому важливо відвідувати вистави, слухати музичні твори і дивитися хореографічні постановки.

Література:

1. Boisseau R. Panorama de la danse contemporain: 90 choreographes / Rosita Boisseau. – Paris: Textuel, 2006. – 607 p
2. Бех І.Д. Емоційні передумови мистецького світогляду / І.Д. Бех // Теоретичні та методичні засади неперервної мистецької освіти : зб. матер. наук.-методол. семінар. – Чернівці, 2007. – С. 14–15.
3. Комаровська О. А. Запити мистецької освіти майбутнього: до проблеми рефлексії дефінітивного поля / О.А. Комаровська // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – Вип. 20 (1). – 2016. – С. 242–252.
4. Макарова Л.Н. Требования к компетентной модели будущего хореографа / Л.Н. Макарова, М.Н. Юрьева // Высшее образование сегодня. – 2010. – № 4. – С. 50–53.
5. Михайлова И. В. Проблемы современного хореографического искусства // Вісник Міжнародного Слов'янського університету. – Харків, 2009. – Т.12. – №1. – С.20-22.
6. Сучасний танець. Основи теорії і практики : навч. посіб. / О.О. Бігус, О.О. Маншилін, Д.О. Кондратюк, Л.В. Мова, а.В. Журавльова, І.І. Герц, Н.П. Донченко, Н.П. Батєєва. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 264 с.

Анотація

В статтє описана исторія изученія вопросов художественного образования, проанализированы понятие современного танца как эффективного средства гармоничного всестороннего развития детей и молодежи, позволяет одновременно решать задачи физического, нравственно-

духовного и социального воспитания личности в образовательном процессе. Определено понятие «современный танец», рассмотрены основные характеристики и особенности развития современного танца, всесторонне характерные техники основных направлений современного танца.

Ключевые слова: современный танец, профессиональная художественное образование, хореографическая образование, профессиональная подготовка.

Summary

The article describes the history of studying the issues of artistic education, analyzes the concept of modern dance as an effective means of harmonious comprehensive development of children and youth, which simultaneously allows solving the problems of physical, moral, spiritual and social education of the individual in the educational process. The concept of "modern dance" is defined, the main characteristics and peculiarities of modern dance development are discussed, the techniques of the main trends of contemporary dance are highlighted.

Key words: modern dance, professional artistic education, choreographic education, vocational training.